

Rødgumpet bulbul (*Pycnonotus cafer*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Pycnonotus cafer*

Synonymer: *Turdus cafer* (Linnaeus, 1766), *Molpastes haemorrhous* (J.F. Gmelin 1789), *Pycnonotus pygaeus* (Sharpe 1881), *Molpastes cafer* (Baker 1930).

Kaldenavn: Rødgumpet bulbul

Foto: Rohitjahnvi. Wikimedia Commons.

Beskrivelse: Rødgumpet bulbul er mørkebrun til sort på hoved og har en sort kam på hovedet. Vinger og ryg er gråbrune. Bugen lysere brun eller grålig. Halen er mørkebrun til sort med smal hvid kant. Under halen har den en klar karminrød farve^{1,2}. Ungfugle ligner voksne, men med lysere fjer og brunlige kanter på fjerene¹. Rødgumpet bulbul er ca. 23 cm lang, hanner lidt mindre i forhold til hunner, og vejer 26 til 45 g³. Arten kan leve i op til 11 år⁴.

Forvekslingsmuligheder

Rødgumpet bulbul kan ikke forveksles med nogen hjemmehørende arter. Sodhovedet bulbul (*Pycnonotus aurigaster*), der også er en introduceret art, ligner dog rødgumpet bulbul, men kendes fra denne på et mere begrænset område af hoved, der er sort, og en generelt lysere og mere grå fjerdragt. Det karminrøde område under halen er desuden mindre og hos mange fugle lysere og ofte blegere rødt til gulligt. Sodfarvet bulbul ses dog meget sjældent som undsluppen fangenskabsfugl i Europa og har ikke etableret bestande. I et begrænset område omkring Valencia i Spanien forekommer den ligeledes introducerede art røddøret bulbul (*Pycnonotus jocosus*)⁵, og her kan de to arter eventuelt forveksles. Røddøret bulbul kan dog sikkert identificeres på den karminrøde plet ved øjet og den hvide hals og lysere bug.

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Rødgumpet bulbul er hjemmehørende i det Sydøstlige Asien (Pakistan, Indien, Sri Lanka, Thailand, Myanmar og sydvestlige Kina)⁶. Arten er blevet introduceret til det meste af verden og forekommer i alle kontinenter. I Europa har arten etableret sig i Spanien, hvor udsatte og undslupne individer fra fangenskab har dannet vildtlevende bestande i Valencia⁵. Arten er desuden registreret i Belgien og Holland⁷. Artens nordlige udbredelse synes at være begrænset af den årlige gennemsnitstemperatur og forventes også under

relevante fremtidige klimascenarier (RCP 2.6 og RCP 4.5) udelukkende at kunne etablere sig i Middelhavsområdet⁷. Arten er tidligere blevet handlet i Danmark, og der findes mange i fangenskab i Danmark i dag⁷.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 0-3 til at vurdere arterne i forhold til de seks parametre spredningspotentiale, levestedets bevarings- og naturværdi, påvirkningen på hjemmehørende arter, påvirkning på økosystemfunktioner, økonomiske effekter og helbredseffekter. 0 svarer til ingen, 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj påvirkning. Hvor der mangler data til at vurdere en art, angives dette som d.d. Kvaliteten af data, der ligger til grund for vurderingen, angives på en firetrins skala: meget sikker (empiriske, kvantitative data for arten), sikker (overvejende kvalitative data for arten), middel (udelukkende kvalitative data), usikker (få eller ingen data).

	Spredningspotentiale	Levestedets bevarings- og naturværdi	Påvirkning på hjemmehørende arter	Påvirkning på økosystemfunktioner	Økonomiske effekter	Helbreds effekter
Score	1	1	1	0	1	0
Datakvalitet	usikker	usikker	usikker	usikker	usikker	usikker

Spredningspotentiale: 1 (lav). Spredningspotentialet for rødgumpet bulbul er vurderet som lavt. Rødgumpet bulbul har vist sig i stand til at sprede og etablere sig, når den er flygtet eller undslippet fra fangenskab i lande, hvor klimaet er passende⁷.

Levestedets bevarings- og naturværdi: 1 (lav). De potentielle levesteders bevarings- og naturværdi for rødgumpet bulbul er vurderet til lav. I Valencia, lever rødgumpet bulbul i parker og haver omkring storbyen⁷. Den er dog meget tilpasningsdygtig og fleksibel i sit valg af levesteder og vil potentielt kunne etablere sig udenfor bymiljøer⁷.

Påvirkning på hjemmehørende arter: 1 (lav). Den potentielle påvirkning af hjemmehørende arter for rødgumpet bulbul vurderes som lav⁷. Rødgumpet bulbul er en generalist og spiser blomster, frø, frugter, insekter og krybdyr^{8,9}, men der ikke er dokumentation for negative effekter på hjemmehørende arter i Europa⁷.

Påvirkning på økosystemfunktioner: 0 (ingen). Der er ingen kendte påvirkninger af økosystemfunktioner for rødgumpet bulbul i Europa⁷.

Økonomiske effekter: 1 (lav). De potentielle negative økonomiske effekter af rødgumpet bulbul er vurderet som lav, da arten kan volde skader i frugtplantager og haver⁷.

Helbredseffekter: 0 (ingen). Der er ikke beskrevet negative effekter af rødgumpet bulbul på menneskers sundhed⁷.

Kilder

- ¹ Thibault, M. 2018. The red vented-bulbul (*Pycnonotus cafer*): invasion dynamics and ecological impacts of an introduced pest bird in New Caledonia and implications for management. Doctor afhandling Massey University Manawatu, New Zealand. <https://mro.massey.ac.nz/handle/10179/14212> (besøgt 21. december 2023).
- ² Zia, U., Ansari, M.S., Akhter, S. & Rakha, B.A. 2014. Breeding biology of red-vented bulbul (*Pycnonotus cafer*) in the area of Rawalpindi/Islamabad. Journal of Animal & Plant Sciences 24(2): 656-659. <https://thejaps.org.pk/docs/v-24-2/42.pdf> (besøgt 21. december 2023).
- ³ Long, J.L. 1981. Introduced birds of the world. Universe Books, New York, USA.
- ⁴ Walker, R. 2008. The Red-vented Bulbul – Superbird? Elepaio 68(9): 73-74
- ⁵ Dyer, E.E., Redding, D.W. & Blackburn, T.M. 2017. The global avian invasions atlas, a database of alien bird distributions worldwide. Nature Scientific Data 4: 170041. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5369319/> (besøgt 21. december 2023).
- ⁶ Dickinson, E.C., Dekker, R.W.R.J., Eck, S., Somadikarta, S. mfl. 2002. Systematic notes on Asian birds. 26. Types of the Pycnonotidae. Zoologische Verhandelingen, Leiden 340: 115-160. <https://repository.naturalis.nl/pub/220206> (besøgt 21. december 2023).
- ⁷ Verzelen, Y., Adriens, T., Scalero, R., Backmann, B. mfl. 2019. Risk assessment template developed under the Study on Invasive Alien Species – Development of risk assessments to tackle priority species and enhance prevention Contract No 07.0202/2018/788519/ETU/ENV.D.2 Red-vented bulbul (*Pycnonotus cafer*). <https://circabc.europa.eu/d/a/workspace/SpacesStore/b8f5d81f-965c-4b98-b4c8-ceedf3a6cc639/Pycnonotus%2520cafer%2520RA.docx> (besøgt 21. december 2023).
- ⁸ Brooks, D.M. 2013. Ecology, behavior, and reproduction of an introduced population of Red-vented Bulbuls (*Pycnonotus cafer*) in Houston, Texas. Wilson Journal of Ornithology 125(4): 800-808. <https://www.jstor.org/stable/24640494> (besøgt 21. december 2023).
- ⁹ Islam, K. & R.N. Williams 2020. Red-vented Bulbul (*Pycnonotus cafer*), version 1.0. Birds of the World (S. M. Billerman, Editor). Cornell Lab of Ornithology, Ithaca, NY, USA. <https://doi.org/10.2173/bow.revbul.01> (besøgt 21. december 2023).